

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ВГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет

Кафедра практики англійської мови та методики викладання

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземної та української філології

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Факультет іноземної філології

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства

Матеріали VII Міжнародної
науково-практичної конференції

Рівне
2022

ББК 81.0

С91

УДК 81

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови та методики викладання (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету;

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан філологічного факультету (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, декан факультету романо-германських мов (Національний університет «Острозька академія»);

Губіна Алла Михайлівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет);

Калініченко Михайло Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет), старший судовий експерт ЛНДІСЕ;

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземної та української філології (Луцький національний технічний університет)

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 15 лютого 2022 року, Рівне. – 263, [2]с.

Затверджено вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 2 від 24.02.2022 р.).

До збірника увійшли матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми германського та романського мовознавства», присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов. Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

<i>Байло Ю. В., Богачик М. С.</i>	7
До питання вербалізації концепту	
<i>Літкович Ю. В., Дзенік К. Є.</i>	10
The language of advertising	
<i>Мялковська Л. М.</i>	12
Структурні типи та стилістичні функції порівнянь у художньому тексті Г. Сенкевича	
<i>Потанчук С. С.</i>	16
Мовний етикет як соціально-лінгвістичне явище та його основні функції	
<i>Сіваєва О. С.</i>	21
Words Associated with HEALTH: Technology Students' Point of View	

СЕКЦІЯ 2. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Алексієвець О. М.</i>	24
Persuasive power of prosodic features in English political discourse	
<i>Бігунов Д. О.</i>	26
До питання мовленнєвого впливу	
<i>Бігунова С. А.</i>	28
Номінація та спроби її класифікації	
<i>Верьовкіна О. Є., Гонтар В. Є.</i>	34
Функціональний аналіз образних порівнянь в англomовному та українському політичних дискурсах	
<i>Вовчук Н. І.</i>	39
Історія та література: історичні постаті в історичних романах російського письменника В. Пікуля	
<i>Войтенко І. Г., Гуменюк А. Ю.</i>	46
Економічні стереотипи у англomовній картині світу	
<i>Киселюк Н. П.</i>	48
Екологія спілкування крізь призму етикетних комунікативних норм	
<i>Киселюк Н. П., Городь А. О.</i>	51
Новітня лексика в англійських економічних текстах та їх переклад українською мовою	

<i>Купцова Т. А., Колієва І. А.</i>	54
Вплив іншомовних запозичень на мовні трансформації	
<i>Нестерук С. М.</i>	56
Образ злочинця у жіночих детективах Гіліан Флінн «Темні тасмниці» та Елізабет Джордж «Гіркі плоди смерті»	
<i>Останіна К., Воробйова І. А.</i>	59
Особливості сучасного англомовного детективу та його перекладу (на прикладі перекладу Володимиром Горбатьком роману Дена Брауна «Цифрова фортеця»)	
<i>Пилипюк Л. А., Хома Х. О.</i>	70
Граматичний аспект вивчення іноземної мови	
<i>Приходько В. Б., Серєда Ю. О.</i>	72
Роль кольоропозначень в міжкультурній комунікації	
<i>Самборська І. М.</i>	75
Афоризм как лингвокультурный феномен	
<i>Синевич Б. М.</i>	83
Націотворча функція мистецтва як інтерпретаційна стратегія концепції Є. Маланюка	
<i>Стернічук В. Б.</i>	87
Знакові коди оповідної техніки Макса Фріша	
<i>Стернічук В. Б., Бубало Д. В.</i>	89
Феномен інтертексту : шифри і маркери	
<i>Тиха Л. Ю., Мартинюк К. В.</i>	91
Епітети як засіб творення художніх образів в авторському тексті (на матеріалі роману «Схід» Анджея Стасюка)	
<i>Шкляєва Н. В., Видиш К. В., Шкляєва І. О.</i>	94
Специфіка казок про тварин в народній прозі Західного Полісся та західної частини Волині	
<i>Шульжук Н. В.</i>	96
Прагмалінгвістичні виміри конфлікту як деструктивної мовленнєвої взаємодії	

СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ MOV

<i>Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.</i>	100
Aktuelle Probleme des Deutschunterrichts	
<i>Бляшевська А. В., Дмитренко Н. С., Федорець М. А.</i>	102

Developing Communicative Competence at the Lessons of Languages
in Primary School in the Process of Blended Learning

Бойко Н. Г., Конопльова Ю. О.	106
Особливості організації освітньої діяльності учнів з іноземної мови на початковому етапі навчання в НУШ	
Голембієвська М. В.	112
Використання та роль мобільного телефону як навчального засобу на уроках іноземної мови	
Івашкевич Е. Е., Ляшенко Л. В.	116
Educational and Cognitive Motives of Students at the English Language	
Івашкевич Е. З., Яцюрик А. О.	129
The Problem of Managing Pupils' English Language Classroom as One of the Central Problems of English Methodology	
Касаткіна-Кубишкіна О. В., Фрідріх А. В.	144
Knowledge Check and Assessment in E-Learning	
Король О. Ю.	148
Successful Public Speaking as an Important Skill in Learning a Foreign Language	
Кукла О. В.	153
Розвиток гнучких метанавичок (soft skills) в іншомовній освіті	
Лавринюк І. М., Пархоменко О. Т.	164
Використання дистанційного навчання під час вивчення іноземних мов	
Лобанова С. І., Павленко С. В.	166
Формування комунікативної компетенції у студентів при вивченні іноземної мови в технічних ЗВО	
Максимчук Т. В., Лавринюк І. М.	168
Впровадження елементів stem-освіти на заняттях англійської мови	
Михальчук Н. О., Ніколайчук Г. І.	172
The Ways of the Developing of Teenagers' Sovereignty: to the Problems of the Methodology of Teaching Foreign Languages	
Михальчук Н. О., Харченко Є. М.	187
Auto-suggestive Ways of Teaching English at School	
Набочук О. Ю.	201
The Ways of the Developing of English Teachers' Creativity	
Перішко І. В., Білоус Т. М.	216
Tolerance Education in the Context of Cross-Cultural Communication	
Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.	219

Discussion as a Method of Forming Communication Skills
in English Classes at Technical Universities

Станіславчук Н. І.	221
The Етична компетентність майбутнього вчителя іноземної мови як предмет педагогічного дослідження	
Третьякова К. В., Литвин І. Л.	224
Розвиток іншомовної комунікативної компетенції при холістичному підході на заняттях з екстреної допомоги (Emergency Care)	
Філюк Т. О.	228
Принципи побудови змісту шкільних підручників з іноземних мов	
Хунавцева Н. О., Івашкевич Е. Е.	231
The Ways of Organizing Facilitative Interaction at the English Lessons at School	

**СЕКЦІЯ 4. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В
ПРОЦЕСІ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ**

Афанас'єва Л. В., Смирнова М. Л.	246
The Application of Some Social Networks in Learning Foreign Languages	
Ковальчук О. М.	249
Інтерактивні практичні заняття-конференції у процесі вивчення іноземної мови	
Ковальчук О. М., Марчак М. Л.	253
Реалізації інноваційної діяльності у закладі вищої освіти	
Смирнова М. Л., Афанас'єва Л. В.	255
Als Fremdsprache Deutsch wählen	
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	259

*Наталія Бойко
(Рівне, Україна)
Юлія Конопльова
(Луцьк, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ В НУШ

Стратегічною метою впровадження концепції Нової української школи є формування компетентностей здобувачів освіти, потрібних їм для успішної самореалізації в суспільстві. Однією із ключових компетентностей, які потрібно формувати, є володіння іноземною мовою на рівні вільного спілкування.

Сучасний контекст шкільної іншомовної освіти виражає новий погляд на взаємозв'язок освіти та культури, створення мовного середовища для школярів, процеси інтеграції компонентів культури в процес навчання. Методи вивчення англійської мови на початковому етапі навчання базуються на дитиноцентричному, компетентнісному, діяльнісному підходах у поєднанні із засобами, спрямованими на здобуття очікуваних освітніх результатів.

Закон України «Про освіту», «Концепція НУШ», основи Державного стандарту, новий Державний стандарт початкової освіти передбачають формування в учителів, методистів готовності працювати в ситуації вибору нових програм, навчально-методичного забезпечення, посилення психологічної підготовки до використання нових способів взаємодії з учнями [9, с.3].

Початковий етап навчання іноземної мови надзвичайно важливий впродовж всього навчального курсу. Відповідно до проекту Концептуальних засад реформування середньої освіти, «Нова українська школа» передбачає два цикли початкової освіти:

- 1) адаптаційно-ігровий (1 – 2 класи);
- 2) основний (3 – 4 класи).

Така структура зумовлює вчителів до вибору особливих форм, методів і прийомів навчання учнів іншомовного спілкування. Так, у першому циклі перевага має надаватися ігровій діяльності та часу її виконання з урахуванням

індивідуальних особливостей школярів; навчання іншомовного спілкування доцільно організовувати через діяльність із використанням ігрових методів.

Уміння навчати спілкуватися іноземною мовою першокласників, які ще не зовсім володіють комунікативними навичками у рідній мові, – завдання нелегке і відповідальне. Любов до предмету в цьому віці дуже тісно пов'язана з відчуттям психологічного комфорту, радості й готовності до спілкування, яке створює вчитель на уроці.

Під час навчання першокласників іноземній мові потрібно враховувати відсутність у дітей попереднього навчального досвіду, разом з тим, вчитель може спиратись на досвід, здобутий ними у дошкільний період, зокрема на їх навички (ліплення, розмальовування, вирізання, клеєння) та вміння розглядати і обговорювати малюнки, співати і танцювати, декламувати вірші, виконувати фізичні рухи, розігрувати короткі сценки тощо.

Для результативного навчання іноземним мовам, а також з метою формування різноманітних здібностей дитини через засоби іноземної мови, вчитель повинен враховувати потреби учнів, що мають схильність до різних видів сприйняття інформації: аудіалів, вербалів, візуалів, кінестетиків. Тому слід володіти різними навчальними стратегіями і стилями навчання, щоб мати можливість допомогти кожному учневі досягнути свій навчальний потенціал і проявити себе.

Одним із могутніх факторів психологічної адаптації учнів у новому мовному просторі є мотивація. Згідно із психологічними дослідженнями мотивації й інтересу, під час вивчення іноземної мови зусилля вчителя повинні бути спрямовані на розвиток внутрішньої мотивації навчання школярів, що є складовою самої діяльності й має найбільшу спонукальну силу.

Внутрішня мотивація визначає ставлення школярів до предмета й забезпечує просування в опануванні іноземної мови. Якщо школяра спонукає займатися сама, діяльність, якщо йому подобається говорити, читати, сприймати іноземну мову на слух, пізнавати нове, тоді можна стверджувати, що

він цікавиться предметом «іноземна мова», що забезпечені умови для досягнення ним певних успіхів.[5, с. 59].

Отже, формуючи позитивне ставлення школярів до предмета, необхідно враховувати такі фактори: кого ми навчаємо, як навчаємо й чого навчаємо.

В.О. Сухомлинський писав: «Естетичні, моральні, інтелектуальні почуття народжуються в душі учня під впливом зацікавленості, активізується потік думок, який спонукає до активної роботи мозку й пов'язує міцними нитками острівки мислення.»[10, с.535].

Як засіб досягнення ефективності та результативності завдання зробити навчальний процес цікавим, захоплюючим та творчим використовується гра, оскільки гра є природнім середовищем спілкування дітей. Початкова школа має досить великий інструментарій дидактичних ігор для нестандартних уроків. Для набуття первинного іншомовного комунікативного досвіду варто застосовувати різноманітні ігрові завдання, такі як ситуативні, змагальні, ритмо-музичні, художні.

Дієвими прийомами є урок-подорож, урок-казка, пальчиковий театр, ляльковий театр тощо. Зовні акторська майстерність педагога – це розв'язування різноманітних педагогічних завдань, успішна, емоційно насичена організація навчально-виховного процесу та отримання відповідних результатів, але її суть полягає в певних професійних і особистісних якостях, які визначають цю діяльність і забезпечують її ефективність. Тому справжній педагог повинен бути в постійному творчому пориві оптимізації як професійного, так і особистісного потенціалу, адже педагогічна майстерність – це своєрідний сплав особистої культури, знань і світогляду [10,с. 5].

Гра повинна змінювати взаємостосунки між дітьми й учителем. Учитель бере участь і грає разом з дітьми, тому що атмосфера гри руйнується під наглядом стороннього спостерігача.

Ефективним також є навчання через прямий досвід або метод повної фізичної реакції (Total Physical Response – TPR), оскільки діти в цьому віці не розуміють абстракції, а фізичний рух для дітей є ефективним способом

асоціювання значення слів з виконуваними діями, прискорюючи тим самим навчання. Цей підхід передбачає те, що дитина повинна фактично зробити або зобразити за допомогою пантоміми те, що вона говорить або чує. Елементи цього методу успішно використовуються на традиційних заняттях, особливо на початковій стадії, коли вчитель встановлює контакт з учнями і намагається організувати навчальний процес.

Одним із прийомів навчання, які можна використовувати на уроках комбінованого типу для узагальнення та систематизації знань, умінь та навичок молодших школярів є розповідання історій (Storytelling). Робота над «історіями» в початковій школі виробляє звичку до прослуховування, а потім і до читання і, таким чином, закладає основу для успішних занять на подальших етапах навчання іноземної мови. Тут для кращого засвоєння слів, словосполучень та цілого тексту «історії» доцільно запропонувати учням розмалювати, зобразити на макеті, виготовити з пластиліну, вирізати з паперу, розіграти за допомогою ляльок чи пальчикового театру.

Пальчикові ігри – це інсценування римованих історій, казок з допомогою пальців. Багато ігор вимагають участі обох рук, що дає можливість дітям орієнтуватися в поняттях «праворуч», «ліворуч», «угору», «вниз» тощо. Спільною метою рухливих і пальчикових ігор є не лише зміцнення здоров'я й правильний фізичний розвиток дітей, але й вироблення позитивних емоцій під час виконання різних рухів, спільної гри з однолітками [4, с.7].

Оскільки прийом драматизації формує комунікативні вміння та навички, забезпечує гармонійний розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності, розширює лексичний запас, пропонується використовувати інсценування діалогів за допомогою іграшок та масок.

Драматизація на уроці дає учням можливість моделювання різних життєвих ситуацій, а також набути навичок подолання комунікативних проблем, уникнення конфліктних ситуацій та створення комфортного освітнього середовища.

У процесі навчання іноземної мови на початковому етапі особливої уваги заслуговує використання ритміко-пісенних матеріалів, оскільки вони сприяють формуванню фонетичних та інтонаційних іншомовних навичок, виразності та емоційності мовлення, розвивають здібність утримувати в пам'яті слова та словосполучення, забезпечують їх швидке запам'ятовування.

Серед новітніх методичних прийомів організації навчальної діяльності слід виділити використання лепбуків – інтерактивної теки для дітей та особливої організації навчального матеріалу на певну тему. Використання лепбуків в освітньому процесі дозволяє здійснювати навчання у ігровій формі, за своїм бажанням організувати інформацію з теми, що вивчається, краще зрозуміти і запам'ятати матеріал, повторити вивчене у будь-який зручний час, напрацьовувати навичку самостійного збору, відокремлення та систематизації інформації, розвитку комунікаційних навичок, командної взаємодії тощо.

Значне місце в процесі взаємодії вчителя з дітьми посідає невербальний аспект спілкування. Для того, щоб діти менше відволікались можна запровадити систему жестів та карток до них (Classrom Posters), які допоможуть закріпити правила. Для того, щоб полегшити свою роботу, учитель повинен вміти спілкуватися з дітьми навіть не розмовляючи, повинен брати до уваги не тільки мовлення учня, а й кожен його жест, погляд, кожен рух, у свою чергу строго контролювати свою невербальну поведінку [11, с.57].

Використання невербальних засобів спілкування є дуже корисним способом розкриття значення слів для учнів молодших класів, оскільки таким чином можна уникнути довгих пояснень як рідною мовою, так і мовою, що вивчається. До того ж, чітко встановлені знаки допомагають сором'язливим учням чи тим, що мають розлади мови і бояться говорити, коли слухає клас.

Таким чином, на основі вищезазначених тверджень, можна зробити висновок, що ефективність вивчення учнями початкових класів іноземної мови в багатьох випадках залежить від правильного використання вчителем засобів спілкування.

Учителю необхідно організувати процес навчання в такий спосіб, щоб забезпечувати формування в учнів здатності до спілкування, спонукати їх не тільки до породження або сприймання їхнього мовленнєвого висловлювання, але й досягати при цьому взаєморозуміння із співрозмовниками як у мовленнєвій, так і культурній сфері, якщо навіть деякі аспекти чужої культури не зовсім звичні нашому соціуму.[4, с.12].

Адже спілкування є засобом досягнення мети і засобом навчання та передбачає формування в учнів початкової школи комплексу вмінь, до яких насамперед варто віднести:

- уміння розпочинати, підтримувати і завершувати бесіду;
- уміння запитувати співрозмовника/ співрозмовників із метою уточнення інформації;
- уміння дотримуватися норм мови, якою відбувається спілкування;
- уміння виконувати норми мовленнєвого етикету;
- уміння адекватно застосовувати в разі потреби невербальні засоби спілкування;
- уміння толерантно ставитися до співрозмовника/співрозмовників, навіть якщо не поділяєш його/їхню думку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/Laws/show/462-2011>
2. Державний стандарт початкової освіти. *Початкова. освіта: Перша всеукраїнська газета для першого вчителя*. 2018. № 10. С. 7 –29.
3. Закон Про освіту № 2145-VIII від 5 вересня 2017 року. *Відомості Верховної Ради. Офіційне видання*. 2017. № 38–39.
4. Бочковська О. Вивчення іноземної мови в ранньому шкільному віці. *Ігри в початковій школі на уроках англійської / упоряд. Л. Мудрик*. Київ: Шк. світ, 2010. 128 с.

5. Гулеватий В. Л. *Шляхи підвищення мотивації навчання*. Вінниця, 2006. 256 с.
6. Казачінер О. С. *Казкові уроки з англійської мови в початковій школі*. Харків: Основа, 2015. 125 с.
7. Колесник О. Фонетичні й орфографічні ігри на початковому етапі. *Ігри в початковій школі на уроках англійської* / упоряд. Л. Мудрик. Київ: Шк. світ, 2010. 128 с.
8. Редько В. Оновлення змісту навчання іноземних мов у сучасній шкільній освіті – прерогатива Нової української школи. *Іноземні мови в школах України*. 2018. № 4. С. 10–15.
9. Савченко О. Початкова освіта в контексті ідей Нової української школи. *Рідна школа*. 2018. № 1–2. С.3–7.
10. Сухомлинський В.О. *Сто порад учителеві*. Вибрані твори в 5-ти томах. – Т.2-К.: Радянська школа, 1977. С 419-656.
11. Штіль С. Сприяння мовленнєвій і невербальній компетентності молодших школярів. *Шкільний світ*. 2010. №7. С.55–61.

*Мирослава Голембієвська
(Луцьк, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ТА РОЛЬ МОБІЛЬНОГО ТЕЛЕФОНУ

ЯК НАВЧАЛЬНОГО ЗАСОБУ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сьогодні важко собі уявити молоду людину без мобільного телефону. Або ж таку, що не вміє ним користуватися. Згадані гаджети настільки міцно увійшли в наше життя, що вже сприймаються невід'ємною частиною його. Діти покоління Z стають беззаперечними експертами в сфері використання смартфонів і нерідко приходять на допомогу старшим користувачам. А оскільки сучасний фахівець в будь-якій галузі повинен володіти не лише ІТ-навичками, але й іноземною мовою, то використання мобільних телефонів у процесі вивчення іноземної мови стало закономірним процесом.